आर्थिक ऐन २०७५ बाट करको दायरामा नआएका करदातालाई दिईएको सुविधा एवं भएका अन्य मुख्य संसोधनको सम्वन्धमा जानकारी

2075-08-03

1

करको दायरामा नआएकालाई छुट

करको दायरामा आउनेलाई शुल्क तथा ब्याज मिन्हा (दफा २०):

बिगतमा स्थायी लेखा नम्बर नलिई कर लाग्ने आय आर्जन गर्ने ब्यक्तिले त्यसरी आर्जित आयमा कर नबुझाएको भए २०७५ साल पौष मसान्तसम्म स्थायी लेखा नम्बर लिई आर्थिक वर्ष **२०७१/०७२, २०७२/०७३ र २०७३/०७४** को बुझाउनु पर्ने आय विवरण र सोमा लाग्ने कर बुझाएमा सो बापत लाग्ने शुल्क तथा ब्याज मिन्हा हुने ब्यवस्था गरिएको ।

- करको दायरामा नआएका प्राकृतिक व्यक्ति र निकाय सवैले यो सुविधा पाउने
- 207१/7२ देखिको आय विवरण र सोमा लाग्ने आयकर बुझाएमा सो भन्दा अघिको आय विवरण,आयकर,शुल्क तथा ब्याज बुझाउनु नपर्ने सवै मिन्हा हुने ।

आयकरको आय विवरण दिन बाँकीलाई छुट

आय बिवरण बुझाउने करदातालाई कर, शुल्क तथा ब्याज मिन्हा (दफा २१ उपदफा (१)): स्थायी लेखा नम्बर लिई कारोबार गरि रहेका तर आर्थिक बर्ष २०७२/०७३ वा सो भन्दा अघिसम्मको आय विवरण पेश नगर्ने **प्राकृतिक व्यक्तिले** आर्थिक वर्ष **२०७१/०७२ र २०७२/०७३** को आय विवरण र सोमा लाग्ने आयकर २०७५ साल पौष मसान्तसम्म बुझाएमा सोभन्दा अघिका वर्षहरुको आय विवरण पेश गर्नु नपर्ने र सोमा लाग्ने कर, शुल्क तथा ब्याज समेत मिन्हा हुने ब्यवस्था गरिएको ।

- करको दायरामा आएर विवरण नदिएकाका प्राकृतिक व्यक्तिले यो सुविधा पाउने
- -2070/71 सम्मको कर, शुल्क तथा ब्याज सवै मिन्हा हुने सो पछिको आयवर्ष 2071/72 देखिको भने बुझाउनु पर्ने ।

मूल्य अभिबृद्धि कर बिवरण बुझाउन बाँकीलाई छूट

जरिवाना, थपदस्तर र ब्याज मिन्हा(दफा2१उपदफा(२)) :
२०७४ साल असार मसान्तसम्मको मूल्य अभिवृद्धि कर विवरण पेश नगर्ने मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका कुनै पनि करदाताले आफुले बुझाउनु पर्ने कर विवरण र मूल्य अभिवृद्धि कर रकम २०७५ साल पौष मसान्तभित्र बुझाएमा सोमा लाग्ने जरिवाना,थप दस्तुर र ब्याज मिन्हा हुनेछ।

- **२०७४ साल असार मसान्तसम्मको विवरणमा** जरिवाना, थप दस्तुर र ब्याज मिन्हा हुने ,विवरण र विवरण अनुसारको मूल्य अभिवृद्धि कर रकम मात्र बुझाउनु पर्ने ।प्राकृतिक व्यक्ति र निकाय सवै लाई छुट हुने ।
- 2074 श्रावण देखिको विवरणमा भने विवरण ढिलाको जरिवाना,थप दस्तुर र ब्याज लाग्ने

मूल्य अभिबृद्धि कर बिवरण नबुझाउने करदाताको दर्ता खारेज हुने

मूल्य अभिबृद्धि कर बिवरण नबुझाउने करदाताको दर्ता खारेज गर्ने सम्बन्धी ब्यवस्था (दफा२१उपदफा (३) र (4)) :

सम्बत् **२०७१ साल असारसम्मको** वा सो भन्दा अघिदेखि कर विवरण पेश नगर्ने करदाताहरुले २०७५ साल पौष मसान्तभित्र कर बिवरण र दाखिला नगरेमा त्यस्ता करदाताहरुको दर्ता खारेज हुनेछ।यसरी दर्ता खारेज गर्दा ढीला बिवरण पेश गरेको वा कर विवरण नै पेश नगरेको कारणले लाग्ने जरिवाना मिन्हा गर्ने तर सो बाहेक अन्य कर बक्यौता भएमा त्यस्तो बक्यौता रकमको अभिलेख कायम गरी असुल उपर गरिने ब्यवस्था गरिएको ।

- दर्ता खारेज गरिए पछि बक्यौता रकम, जरिवाना, थप दस्तुर र ब्याज सवै बुझाए पछिमात्र कारोवार गर्न पाईने ।

शिक्षण संस्था र धितोपत्र दलाललाई मू.अ.कर र जरिवाना, थप दस्तुर र व्याज मिन्हा सम्वन्धी विशेष व्यवस्था

शिक्षण संस्थाले सञ्चालन गरेका चमेना गृह र छात्रावास सेवा तथा धितोपत्र दलाल सेवामा मूल्य अभिवृद्धि कर मिन्हा सम्बन्धी विशेष व्यवस्थाः (दफा 22)

निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित शिक्षण संस्थाले सोही संस्थाको प्रयोजनको लागि स्वयंले सञ्चालन गरेका चमेना गृह(क्यान्टिन) र छात्रावास (होस्टेल) सेवा तथा धितोपत्र दलाल सेवामा विगतमा लागेको मूल्य अभिवृद्धि कर र सम्बन्धित कार्यालयबाट कर निर्धारण भई तिर्न बुझाउन बाँकी रहेको मूल्य अभिवृद्धि कर र सोमा लागेको जरिवाना, थप दस्तुर र व्याज मिन्हा हुने ।

संस्था दर्ता ऐन, २०३४ बमोजिम दर्ता भएकालाई कर छुट

सामाजिक संस्थाहरुलाई लाग्ने कर, जरिवाना, थप दस्तुर, शुल्क तथा व्याज मिन्हा सम्बन्धी विशेष व्यवस्था (दफा २३): संस्था दर्ता ऐन, २०३४ बमोजिम दर्ता भएका सामाजिक संस्थाहरुले आर्थिक बर्ष **२०७४।७५ को आय बिवरण** तथा सो अनुसार लाग्ने कर सम्वत् २०७५ साल पौष मसान्तभित्र बुझाएमा त्यस्ता संस्थाले आर्थिक बर्ष २०७४।७५ भन्दा अघिका वर्षहरुको जुनसुकै किसिमको विवरण, कर, जरिवाना, थप दस्तुर, शुल्क तथा व्याज बुझाउनु नपर्ने गरी व्यवस्था गरिएको ।

- 2074/75को विवरण अनुसार बुझाउनु पर्ने कर र थप दस्तुर, शुल्क तथा व्याज भए बुझाउनु पर्ने र 2073/74 सम्मको बुझाउन बाँकी विवरण र कर भए बुझाउनु नपर्ने
- दर्ता भएका वा नभएका दुवैले यो सुविधा पाउने

स्वास्थ्य सेवामा मूल्य अभिवृद्धि कर नलाग्ने ब्यवस्थाः

स्वास्थ्य सेवामा मूल्य अभिवृद्धि कर नलाग्ने ब्यवस्थाः

मू.अ.कर ऐन,२०५२ को अनुसूची १ को समूह ५ अन्तर्गतको स्वास्थ्य सेवा (मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका संस्थाले प्रदान गरेको स्वास्थ्य सेवा वाहेक)" भन्ने शब्द हटेकोले जुन सुकै प्रकारको स्वास्थ्य सेवामा मू.अ.कर नलाग्ने भएको ।

मूल्य अभिबृद्धि कर छुट हुने

<u>शिक्षण संस्थाले सोही संस्थाको प्रयोजनको लागि स्वयंले सञ्चालन गरेका चमेना गृह (क्यान्टिन) र छात्रवास (होस्टेल) को कारोबारमा मूल्य अभिबृद्धी कर नलाग्ने व्यवस्थाः</u>

मू.अ.कर ऐन,२०५२ को अनुसूची १ को समूह ६ को खण्ड (घ) मा "शिक्षण संस्थाले सोही संस्थाको प्रयोजनको लागि स्वयंले सञ्चालन गरेका चमेना गृह (क्यान्टिन) र छात्रवास (होस्टेल) को कारोबार " थप भएको ले सोमा मू.अ.कर नलाग्ने भएको।

मूल्य अभिबृद्धि कर छूट भएको सेवा

मनि ट्रान्सफर, पूँजी बजार व्यवसाय, धितोपत्र व्यवसाय, मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय, कमोडिटी फ्यूचर मार्केट र धितोपत्र तथा कमोडिटी दलाल व्यवसायमा मू.अ.कर नलाग्ने सम्बन्धी ब्यवस्थाः

मू.अ.कर ऐन,२०५२ को अनुसूची १ को समूह ११ को खण्ड (आ) को उपखण्ड (४) मा "मुद्रा हस्तान्तरण (मनि ट्रान्सफर), पूँजी बजार व्यवसाय,धितोपत्र व्यवसाय, मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय, कमोडिटी फ्यूचर मार्केट र धितोपत्र तथा कमोडिटी दलाल व्यवसाय " थप भएकोले यस्तो कारोबारमा मू.अ.कर नलाग्ने भएको ।

बिद्यालयको बसमा मूल्य अभिबृद्धि कर छुट हुने

बिद्यालयको बसमा मू.अ.कर छुट हुने:

मू.अ.कर ऐन,२०५२ को अनुसूची १ को समूह ११ को खण्ड (आ) को उपखण्ड (१७) मा शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको सिफारिशमा सामुदायिक शिक्षण संस्थाले विदयार्थीहरु ओसारपसार गर्ने प्रयोजनको लागि ३० सिट वा सोभन्दा बढी क्षमताको एक थान वस आयात गर्दा लाग्ने मूल्य अभिवृद्धि कर छुट हुने र यसरी सुविधामा आयात गरिएको सवारी साधन दश वर्षसम्म बिक्री बितरण, हस्तान्तरण र नामसारी गर्न नपाइने व्यवस्था भएको ।

आयकर तर्फ थप छुटको व्यवस्था

खनिज उद्योग र पेट्रोलियम तथा प्राकृतिक ग्याँस अन्वेषण तथा उत्खननको कारोबार गर्ने व्यक्तिलाई आयकर छुटको व्यवस्था (दफा ११ को उपदफा (३ख)): पेट्रोलियम तथा प्राकृतिक ग्याँस अन्वेषण तथा उत्खननको कारोबार गर्ने व्यक्तिले २०७५ साल चैत्र महिनासम्म कारोबार सञ्चालन गरेमा पहिलो सात वर्षसम्म पूरै र त्यसपछिको तीन वर्षसम्म पचास प्रतिशत आयकर छुट पाउने व्यवस्था भएकोमा यो म्याद **२०८० साल स**म्म थप गरिएको र खनिज उद्योगलाई यो सुविधा नभएकोमा खनिज उद्योगले पनि पाउने गरी थप गरिएको ।

विशेष उद्योग र पर्यटन क्षेत्रसँग सम्बन्धित उद्योगलाई लाभांश करमा छुट (थप व्यवस्था दफा ११ को उपदफा (३ठ)):

विशेष उद्योग र पर्यटन क्षेत्रसँग सम्बन्धित उद्योगले आफ्नो सञ्चित मुनाफालाई सोही उद्योगमा पूँजीकरण गरेमा लाभांश करमा शत प्रतिशत छुट हुने ।

आयकर तर्फ भएको संसोधन

प्राइभेट कम्पनी पब्लिक कम्पनीमा परिणत भई कारोबार सञ्चालन गरेमा आंशिक आयकर छुट हुने (थप व्यवस्था दफा ११ को उपदफा (३ड)):

पचास करोड रुपैयाँ वा सो भन्दा बढी चुक्ता पूँजी भएका प्राइभेट कम्पनी पब्लिक कम्पनीमा परिणत भई कारोबार सञ्चालन गरेमा **तीन वर्षसम्म** लाग्ने करमा दश प्रतिशत छुट हुने (तर, कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १२ बमोजिम पब्लिक कम्पनी हुनु पर्नेले यो सुविधा नपाउने।

चिया उत्पादन र प्रशोधन गर्ने उद्योग, दुग्ध पदार्थको कारोबार गर्ने डेरी उद्योग र कपडा उत्पादन गर्ने उद्योगलाई आंशिक आयकर छुट हुने (थप व्यवस्था दफा ११ को उपदफा (३ढ)): स्वदेशी चिया उत्पादन र प्रशोधन गर्ने उद्योग, दुग्ध पदार्थको कारोबार गर्ने डेरी उद्योग र कपडा उत्पादन गर्ने उद्योगलाई लाग्ने आयकरको दरमा **पचास** प्रतिशतले छुट हुने।

आयकर तर्फ भएको संसोधन

<u>सामुदायिक स्वास्थ्य संस्थालाई लाग्ने करमा छुट (थप व्यवस्था दफा ११ को उपदफा (३ण)):</u> सामुदायिक संस्थाबाट सञ्चालन गरिएका सामुदायिक स्वास्थ्य संस्थालाई **लाग्ने करमा बीस प्रतिशत** छुट हुने ।

<u>लघु उद्यमलाई आयकर छुट (थप व्यवस्था दफा ११ को उपदफा (३त)):</u> लघु उद्यमलाई **पाँच वर्षसम्म** लाग्ने आयकर पूर्ण रुपमा छुट हुने र यस्तो लघु उद्यम महिला उद्यमीबाट सञ्चालन भएमा **थप दुई वर्ष** आयकर पूर्ण रुपमा छुट हुने ।

आयकर तर्फ भएको संसोधन

<u>गाभिने प्रक्रिया पूरा गर्नु पर्ने म्याद (दफा ४७क. को उपदफा (६) र (७)) :</u> बैंकिङ्ग तथा वित्तीय व्यवसाय वा वीमा व्यवसाय गर्ने निकायहरु गाभिन चाहने निकायले आशयपत्र दिनु पर्ने र गाभिने प्रक्रिया पूरा गर्नु पर्ने म्याद १ वर्ष थप गरी क्रमश २०७६ असार र २०७७ असार गरिएको ।

आयकर तर्फ भएको संसोधन

आय विवरण पेश गर्न नचाहने प्राकृतिक व्यक्तिले आय विवरण दिनु नपर्ने (**दफा ९७**(**१**)(**ङ**)): आय विवरण पेश गर्न नचाहने धितोपत्र र जग्गा, घरजग्गार निजी भवनको निःसर्गको आयमात्र भएको प्राकृतिक व्यक्तिले आय विवरण पेश गर्न नचाहने व्यक्तिले आय विवरण दिनु नपर्ने थप व्यवस्था गरिएको ।

बैठक भत्ता र व्याज आय समावेश गर्न र घटाउन स्वेछिक गरिएको (**दफा ९७**(**३**)(**४**)): चालिस लाख रुपैयाँभन्दा बढी आय भएका प्राकृतिक व्यक्तिले आय गणना गर्दा अन्तिम कर कट्टी हुने बैठक भत्ता र व्याज आय समावेश गर्नु पनि नपर्ने र घटाउनु पनि नपर्ने व्यवस्था भएकोमा बैठक भत्ता र व्याज आय समावेश गर्न र घटाउन चाहेमा पाउने गरी स्वेछिक गरिएको ।

करको दरमा भएको संसोधन

करको दर (अनुसूची १):		
प्राकृतिक व्यक्तिको हकमा (एक्कल प्राकृतिक व्यक्ति)		
करयोग्य रकम	करको दर	कर रकम रु.
रु ३,५०,००० सम्म	१%	3500
थप रु १,००,००० मा (रु ३,५०,००० देखि ४,५०,०००सम्म)	१०%	१००००
थप रु २,००,००० मा (रु ४,५०,००० देखि ६,५०,००० सम्म)	२०%	४००००
रु ६,५०,०००० माथि रु २०,००,००० सम्म	३०%	
रु २०,००,००० माथि	थप बीस प्रतिशत) ३६ %	

करको दरमा भएको संसोधन

करको दर (अनुसूची १):		
प्राकृतिक व्यक्तिको हकमा (दम्पत्ति प्राकृतिक व्यक्ति)		
करयोग्य रकम	करको दर	कर रकम रु.
रु ४,००,००० सम्म	१%	४०00
थप रु १,००,००० मा (रु ४,००,००० देखि ५,००,०००सम्म)	१०%	१००००
थप रु २,००,००० मा (रु ५,००,०००देखि ७,००,००० सम्म)	२०%	४००००
रु ७,००,०००माथि रु २०,००,००० सम्म	३०%	
रु २०,००,००० माथि	(३० प्रतिशत र सो दरमा थप बीस प्रतिशत) ३६ %	

धन्यवाद !!!

केहि प्रश्न ?